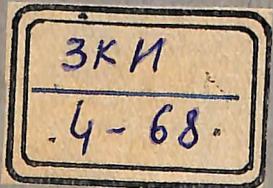

3204

1919

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԿՈММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ АРМЕНИИ

№ 2

№ 2

Պրոլետարներ բոլոր երկրների, միաց՛ք!

ԿՕՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ

ԻՆՏԵՐՆԱՇՈՆԱԼԻ

ՊԼԱՏՖՈՐՄ

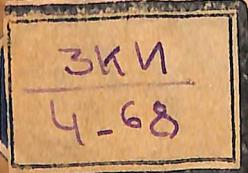
ԳԻՒՐ 1 թ.

Платформа Коммунистического Интернационала

Եպ 2001

ՀՐԱՏՎՐՎԱԿԱՆ
ԿՈՄՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ
ՄՈԽԿԻ—1919.

2010

ЗКИ
4-68

10853/2к

|||||

40

Տպարան՝ Կենտրոն Հայկական Կոմիսարիատի, Մոսկվա, Արմեանսկի փ., և
Տպография Центрального Армянского Комиссариата. Москва, Армянск.

ԿՕՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՕՆԱԼԻ ՊԼԱՏՖՈՐՄԸ

Կապիտալիստական համաշխարհային սիստեմի հակառակութիւնները, որոնք թագնւած էին նրա երակներում, հակայական ուժով երևան եկան վիթխարի պայմանի—իմպերիալիստական համաշխարհային մեջադրոն պատերազմի մէջ:

Կապիտալիսմը, արտադրութեան կազմակերպումով, որքնում էր հեռու վաճել իր սեփական տնարխանու Բազմաթիւ մրցող ձեռնարկուների աեղ կազմւեցին կապիտալիստների զօրեղագոյն միութիւններ (սինդիկատներ, արտելներ, որէսուներ), բանկային կապիտալը միացաւ արտադրութեան կապիտալի հետ ամրաց անտեսական կեանքն ընկաւ ֆինանսակապիտական օլիգոարքունիքի իշխանութեան տակ, որը այդ իշխանութեան հիմքունքների վրայ իր կազմակերպման ուղիով հասաւ բացառիկ գործառութեան: Ազատ կօնկուրէնցիոնի տեղը բանեց մօնոպոլիան: Անշատ կապիտալիստր գարձաւ կապիտալիստական միութեան կապիտալիստ-անդամը: Խելացնոր անարխիան փոխարինեց կազմակերպումով:

Սակայն հէնց այն չափով, որով արտադրութեան կապիտալիստական եղանակի անարխիան առանձին երկրներում փոխարինւեց կապիտալիստական կազմակերպումով, ուելի ու աւելի ևս որւեցին հակասութիւնները, մրցակցութեան կախները, համաշխարհային անտեսութեան անարխիան:

Մեծագոյն, կազմակերպւած աւաղակային պետութիւնների միջև եղած կրիւր երկաթէ անհրաժեշտութեամբ բերեց

հասցրեց հրէշալին, իմպէրիալիստական համուշխարհալին պատերազմին: Եահի ծարաւը մղեց համաշխարհալին կապիտալին դէպի կոխւ՝ սուպաման նոր շուկաներ, կապիտալի գործադրութեան նոր շրջաններ, հում նիւթերի նոր աղբւրներ, գաղութալին սուրուկների էժանազին բանւորական ուժ ձեռք բերելու համար:

Իմպէրիալիստական պետութիւնները, որոնք բաժանել էին իրար մէջ ամբողջ աշխարհը, որոնք բաղմածիլին աֆրիկական, ասիական, աւստրալիստիկան, ամերիկական պրօլէտարներին և գիւղացիներին դարձրել էին բանւորական անասուններ, պէտք է որ վաղ թէ ուշ վիթխարի ընդհարութեալի մէջ մերկացնէին կապիտալի իսկական անարխիական բնոյթը: Այսպէս առաջ եկաւ մեծագոյն ուրագործութիւնը՝ աւաղակալին համաշխարալին պատերազմը:

Կապիտալիզմը տքնում էր հեռու վանել իր հոգաստիւն սոցիալական ստրուկտուրան: Բուրժուական հասարակութիւնը՝ գասակարգալին հասարակութիւն է: Սակայն մեծ, «քաղաքակիրթ» պետութիւնների կապիտալը կամենում էր մթադունել սոցիալական հակասութիւնները: Կողոպտւած գաղութալին ժողովրդների հաշւին կապիտալը կաշառել էր իր փարձու ստրուկներին, շահագործողների և շահագործւողների միշե շահերի ընդհանրութիւն եր ատեղների, շահերի, որ ուղղւած էին ճնշւած կօլոնիաների - գաղութալին ժողովրդների դեղին, սև, կարծրամորթների դէմ: Նա զղթայել էր երօպական և ամերիկական բանւոր գասակարգը իմպէրիալիստական «հայրենիքին»:

Սակայն մշտական կաշտումի հէնց ալիք միւնոյն եղանակը, որով ստեղծւել էր բանւոր գասակարգի պատրիոտիզմը և նրա հոգեոր ստրկացումը, պատերազմի շնորհիւ իր սեփական հակառակ կողմը դարձաւ: Պրօլէտարիատի Փիզիքական բնաշնչումն, լիակատար ստրկացումն, հրէշալին ճնշումն, աղքատանակն և ալլասեռումն, համաշխարհալին սով - ահա այդ

եղաւ վերջին վարձաարութիւնը քաղաքացիական հաշտութեան համար: Նա օղը ցնդեցրւեց: Իմպէրիալիստական պատերազմը վերածւեց քաղաքացիական կռւի:

Ծնւեց նոր զարաշրջան: Կապիտալիզմի քայլալման, նրա ներքին անկման էպօխան: Պրօլէտարիատի կօմունիստական լեզափոխութեան դարաշրջանը:

Իմպէրիալիստական պիտէմը քարուքանդ է լինում: Յուղութներ գաղութներում, յուզու մներ մանր ժողովրդների մէջ՝ մինչ այս անկախութիւնից զուրկ, պրօլէտարիատի ապստամբութիւններ, յաղթական պրօլէտարական լեզափոխութիւններ մի քանի երկներում, իմպէրիալիստական զօրաբանների քայլալումն, տիրապետող գասակարգերի լիակատար անքնդունակութիւն՝ առաջիկակում ևս վարելու ժողովրդների բազգը, — ահա ալպէս է ներկա կացութեան պատկերը ամբջական աշխարհում:

Մարդկութեաննը, որի ամբողջ կուլտուրան կործանման ենթարկւեց, լիակատար ոչնչացման վտանդ է սպառնում: Միայն մի ուժ կա, որ ընդունակ է նրան փրկելու, և այդ ուժը — պրօլէտարիատն է: Հին կապիտալիստական «հարդը» արդէն չկա, նա ալլես չի կարող գոյութիւն ունենալ: Արտազրութեան կապիտալիստական եղանակի գոյութեան վերջնական հետեւանքը հանդիսանում է քաօսը. այդ քաօսին կարող է վերջ աալ միայն ամենամեծ արտակրական գասակարգը — բանւոր գաստկարգը: Նա պէտք է հաստատի իսկական կարգ, կօմունիստական կարգեր: Նա պէտք է խորակի կապիտալի տիրապետութիւնը, անհնար դարձնի պատերազմները, չնչի պետութիւնների միշե սահմանները, վերածի ամբողջ աշխարհը ինքն իր համար աշխատող մի համարներակցութեան, իրագործի ժողովրդների ազատութիւնն ու եղբայրութիւնը:

Մինչ այդ, համաշխարհալին կապիտալը պատրաստւած է վերջին կռւի: «Ազգերի լիգալի» և պացիֆիստական ցնդա-

բանութիւնների ժամկողի տակ նա վերջին ճիգերն է անում իրար կպցնելու տարերային կերպով քանդւող կապիտալիստական սիստեմի մասերը և իր ուժերը ուղղելու անյաղթելիօրէն բորբոքւող պրոլետարական յեղափոխութեան դէմ:

Կապիտալիստական դասակարգերի ալլ նոր, հսկալական գաւադրութեանը պրոլետարիատը պէտք է պատասխանի քաղաքական իշխանութիւնը զրաւերսի, ուղղի ալլ իշխանութիւնը իր սեփական թշնամիների դէմ և օգտագործի որպէս ազգակի հասարակութեան տնտեսական վերակարմութեան համար: Համաշխարհային պրոլետարիատի վերջնական յաղթանակը կնշանակի՝ ազատազրւած մարդկութեան իսկական պատմութեան սկիզբը:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱԿՐԻՄԸ.

Քաղաքական իշխանութեան գրաւումը պրոլետարիատի կողմից նշանակում է բուրժուազիայի քաղաքական իշխանութեան ոչնչացումը: Ամենաուժեղ զէնքը բուրժուազիայի ձեռքում հանդիսանում է բուրժուական պետական ապարատը, իր կապիտալիստական բանակով, որ գտնում է բուրժուական իշխանութիւնը օֆիցէրութեան կրամանատարութեան տակ, նրա սատիկանութիւնն ու ժանդարմէրիան, նրա բանտապահներն ու դատաւորները, նրա տէրտէրները, չինօվնիկները և այլն: Պետական իշխանութեան գրաւումը չի կարող առաջ բերել միայն մինիստրութիւնների մէջ անձնական կաղմի փոփոխութիւններ, այլ այդ նշանակում է անհանդուրժելի պետական ապարատի ոչնչացումն. իրական ուժի կենարանացումն իր ձեռքում, բուրժուազիայի, հակալեղափոխական օֆիցէրութեան, սպիտակ գւարդիայի զինաթափումն և պրոլետարիատի, յեղափոխական զինուորների և կարմիր բանտօրական գւարդիայի զինուորմն. բոլոր բուրժուական դատաւորների ցրումն և պրոլետարական դատարանի կաղմակերպումն, յետազիմական պաշտօնէութեան տիրապետութեան ոչնչացումն և կառավարչա-

կան նոր պրոլետարական օրդանների ստեղծումն: Պրոլետարիատի յաղթանակը ապահովում է թշնամունը կազմալուծելով և պրոլետարական իշխանութիւնը կաղմակերպելով. այն պէտք է նշանակի՝ բուրժուականը խորտակել և պրոլետարական պետական տպար սար կառուցել: Այնուհետեւ միայն, երբ պրոլետարիատը կը յաղթի, վերջնականագէս ընկերով բուրժուազիայի գիմադրութիւնը, այն ժամանակ միայն նա կը կարողանա օգտակար կերպով ստիպել իր նախկին հակառակորդներին ծառայելու իրեն, աստիճանաբար հրապուրելով նրանց իր կօնտրոյի տակ դէպի կօմունիստական շինարարութեան աշխատանքը:

ԴԷՄՈԿՐԱՏԻԱՆ ԵՒ ԴԻԿՏՈՒՐԱՆ.

Ինչպէս որ ամեն պետութիւն, պրոլետարական պետութիւնն էլ ներկայացնում է իրենից հարկադրութեան ապարատ, բայց այդ ապարատը ուղղում է այժմ բանւոր գասակարգի թշնամիների դէմ: Նրա դերը կայանում է նրանում, որ ընկեր և անհնար գարձնի շահագործողների հակամարտութիւնը, որոնք անկոյտ կռւի մէջ գործադրում են ամեն մի միջոց, խեղգելու յեղափոխութիւնը արեան հեղեղներում: Միւս կողմից պրոլետարիատի գիտատուրան, որը պաշտօնապէս հասարակութեան մէջ ալլ դասակարգին տիրապետողն է գարձել, ներկայացնում է իրենից մի անցողական դրութիւն:

Այն չափով, ինչ չափով կը նկեցւի բուրժուազիայի գիմադրութիւնը, սեփականազրկման կենթարկւի նա և աստիճանաբար կը դառնա հասարակութեան աշխատաղ խաւ, կանհետանա նաև գիտատուրան, կմեռնի պետութիւնն ու հասարակութեան դասակարգերի բաժանումը:

Այսպէս կոչւած գէմօկրատիան, տյսինքն բուրժուական գէմօկրատիան, ոչ այլ ինչ է, եթէ ոչ բուրժուական դիկտատուրայի քօղարկումը: Հաշակաւոր ընդհանուր «ժողովրդա-

կան կամքը» հանգիստանում է նիշտ այնպիսի մի կեղծիք՝ ինչպիսին նաև միաձալլ ժողովուրդը։ Գործնականում զոյութիւն ունին դասակարգեր, հակազիր, իրար հակասող ձրգումներով։ Եւ որովհետեւ բուրժւագիան ներկայացնում է իրենից աննշան փաքրամանութիւն, ապա ուրեմն նա օգտառմա այդ ֆիզիալից, այդ պատիք «ժողովրդական կամքից», որպէսզի այդ գեղեցիկ խօսքի ճածկոցի տակ հաստատի իր տիրապետութիւնը բանւոր դասակարգի վրա և նրա վզին փաթաթի իր դասակարգի կամքը։ Ընդհակառակը, աղջաբնակչութեան հակաբական մեծամասնութիւնը կաղմող պրօէտարիատը, բոլորովին արձակ օգտագործում է իր մասսական կազմակերպութիւնների, իր Խորհուրդների, դասակարգալին զօրութիւնը, որ վերջ առ բուրժւագիալի արտօնութիւններին և ապահովի դեպի ապագատակարգալին կօմունիսատական հասարակութեան փոխանցումը։

Բուրժւական դէմօկրատիալի էութիւնը կայանում է իրաւունքի և ազատութեան զուտ գէկարտատիվ, ձևական հանաչելուն մէշ, որոնք արգեն իսկ անմատչելի են պրօէտարիատին և կիսապրօլետարական էլէմէնտներին, շնորհիւնիւթեական միջոցներ չինչելուն, մինչդեռ բուրժւագիան լիակատար հնարաւորութիւն ուներ օգտագործելու իր նիւթական միջոցները, իր մամուլը և ստութիւնների ու ժողովրդին խորելու համար իր կազմակերպութիւնները։ Ընդհակառակը, Խորհրդալին սիստէմի, պետական իշխանութեան այն նոր տիպի էութիւնը կայանում է այն բանում, որ նրա օրով պրօէտարիատը հնարաւորութիւն է ստանում իրականորէն ապահովելու իր համար իր էրտունքներն ու ազատութիւնը։ Խորհրդակին իշխանութիւնը ժողովրդին է լանձնում ամենալու պալատները, տները, տպարանները, ամրարւած թուղթը և ալին, նրա մամուլի, նրա ժողովների, ակումբների համար։ Միայն այն ժամանակ էլ պրօէտարական դէմօկրատիան իրապէս հնարաւոր է դառնում։

Բուրժւական դէմօկրատիան իր պարլամէնտական սիստէմի հետ խօսքով միայն թուլ է տալիս մասսաններին մասնակցելու պետառթիւնը կառավարելուն մէջ։ Սակայն գործնական կեանքու մ մասսանները և նրանց կազմակերպութիւնները միանդաման հեռու են քշւում իրական իշխանութիւնից և երկիրը իսկապէս կառավարելուց։ Խորհրդների սիստէմով կառավարում են մասսայական կազմակերպութիւնները, իսկ նրանց միջոցով իրենք մասսանները, որչափով Խորհրդները էլ աւելի աճող քանակով բանւորներ են գրաւում պետութիւնը կառավարելու և միայն այս ուղիով աճրող բանւոր ժողովուրդը ասսահանարար ներս է քաշւում պետութիւնը կառավարելու իսկական աշխատանքի մէջ։ Խորհրդալին սիստէմն, այդպիսով, չենւում է պրօլետարիատի մասսայական կազմակերպութիւնների վրայ, բանձին հենց այդ Խորհրդների, յեզագիտական արհեստական միութիւնների, կօօպէրատիվների և ալին։

Բուրժւական դէմօկրատիան և պարլամէնտարիզմը, շնորհիւ օրէնսդիր և գործադիր իշխանութիւնների բաժանման և պատգամաւորներին յետ կանչելու իրաւունքի բացակայութեան, սրում են մասսանների մեկուսացումը պետութիւնից։ Ընդհակառակը, Խորհրդալին սիստէմը իր՝ յետ կանչելու իրաւունքով, օրէնսդիր և գործադիր իշխանութիւնների միացումով և աշխատող կոլլեգիաներ լինելու Խորհրդների բնգունակութեան հետաևն քովով, մասսանները կապում է վարչական մարմինների հետ։ Այդ կապը հեշտանում է նոյնական շնորհիւ այն բանի, որ Խորհրդների սիստէմով ընտրութիւնները տեղի են ունենում ոչ թէ արեւետականօրէն ստեղծւած տէրիտորիալ շրջանների համաձայն, այլ համապատասխանում են արտադրական միացումներին։

Այդպիսով Խորհրդալին սիստէմը ապահովում է իրական պրօլետարական դէմօկրատիալի հնարաւորութիւնը, դէմօկրատիալ՝ պրօլետարիատի համար և պրօլետարիատի ներսում, և

դէմօկրատիալի, որ ուղղւած է բուրժւազիալի գէմ: Ալդ սիօ-
տէնով արդիւնագործական պրօլէտարիատի համար ապահով-
ւում է որպէս զեկավարի, աւելի լաւ կազմակերպւած և քա-
ղաքականապէս աւելի հասուն զասակարգի գերակշխու կացու-
թիւնը, դասակարգի, որի հէպէմօնիացի տակ ի զինակի են
բարձրանալու աստիճանաբար կիսապրօլէտարական էլեմէնտ-
ները և գիւղի գեղչկական չքաւոր գանգւածը: Արդիւնագոր-
ծական պրօլէտարիատի այդ ժամանակաւոր գերակշռութիւն-
ները պիտի գործադրւին այն բանի համար, որ գիւղի չու-
նեար մանր-բուրժւական մասսաները դուրս կորցւին գիւղա-
կան վաշխառու-տղրուկների և բուրժւազիալի ազգեցութեան
տակից, կազմակերպւին և ներս առնւին նրանք որպէս աշ-
խատակիցներ կօմունիստական շինարարական գործում:

ԲՈՒՐՃԻԱԶԻՍԻ ՍԵՓԱԿԱՆԱԶՐԿՈՒՄԸ ԵՒ ԱՐՏԱԴՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՄԱՅՆԱՑՈՒՄԸ.

Կապիտալիստական սիստեմի և կապիտալիստական աշխատանքների գիտական գործառությունների ազայմաններում անհնարի դարձնում արտադրութեան վերականգնումը նախկին հիմունքների վրայ: Աշխատավարձի աւելացման համար բանւորների մղամ կախութ, նոյն իսկ նրա յաջողութեան դեպքում, չի հաջնում կեանքի մակերեսովի սպասելի բարձրացմանը, որովնետե սպասման ապրանքների գների աճումը անփոփոխ հաւասարեցնում է զերօնի իւրաքանչիւր յաջողութիւնը: Աշխատավարձի աւելացման համար բանւորների եռանդուն կռիւր այն երկրներում, որոնց կացութիւնը որոշակի անյօւսալի է, շնորհիւ իր տարերային կատաղիւթեանը և ընդհանուր բնովթ ընդունելու տեսդէնցիալին, անհնարի դարձնում կապիտալիստական արտադրութեան յետադա առաջիւտայցումք: Բանւորների կայութեան բարելաւմանը կա-

բելի է հասնել միայն այն ժամանակ, երբ պրօլետարիատն ինքը կդառնա արտադրութեան տէրը: Որպէսզի կարելի լինի բարձրացնել անտեսութեան արտադրական ու ժերը, որպէսզի որքան կարելի է շուտ ընկծել բուրժւազիալի գիմաղբութիւնը, որը ձգձգում է հին հասարակութեան մահւան գալա-րութելը և հէնց դրանով անտեսական կեսնքի լիակատար քայլայման վտանգ է առեղծում, պրօլետարական դիկտատու-րան պէտք է իրադարձի խոշոր բուրժւազիալի և ազնւակա-նութեան սեփականազրկումը և արտադրութեան ու փոխա-դրութեան միջոցները գարձնի պրօլետարական պետութեան հասարակութեան սեփականութիւն:

Կօմունիզմը ծնւռւմ է այժմ կապիտալիստական կարգերի
աւերակներից, պատմութիւնը ուրիշ ելք չի առ մարդկու-
թեանք: Օպօրտիւնիստները, որոնք տնտեսութեան կապիտա-
լիստական սիստեմի վերականգնման ցնորական պահանջներն
են մէջ տեղ գնում, որպէսզի յետ մղեն սօցիալիզացիան,
ձգձգում են միայն ճգնաժամի լուծումը և ամբողջական կոր-
ծանման ուղղակի սպառնալիքը ստեղծում, այն ժամանակ, երբ
կօմունիստական յեզափոխութիւնը հանդիսանում է ամենալաւ
և էապէս հնարաւոր միջոցը, որի շնորհիւ հասարակութեան
խսկական արտադրական ուժ պրօիտարիստը, իսկ նրա հետ
էլ ինքը հասարակութիւնը կարող են իրենց փրկել:

Պրոլետարական դիմումատուրան բոլորովին իր գործը չի համարում արտադրութեան և փոխադրութեան միջոցները որեւիցէ կերպ փայ անել—բաժանելը Ընդհակառակը նրա նպատակն է հանդիսանում արտադրական ուժերի ել աւելի կետընացումը և ամենազարգացած ենթարկումը միատեսակ կարգաւորման (պլանի):

Որպէս առաջին քայլ, ամբողջ տնտեսութեան սօսիալի-
զացիացի ընթացքում, անհրաժեշտ են՝ խոչոր բանկերի ապա-
րատի համայնացումքը, որոնք այդ գեկավարում են արդիւ-
նագործութիւնը. բոլոր տնտեսական պետական-կապիտալիս-

տական օրդաններին ամբապետելը՝ զրանց պրոլետարական պետական իշխանութեանը յանձնելու և զանակով. բոլոր համայնական ձեռնարկութիւններին ամբապետելը. արտադրութեան սինդիկատների և արէստների բնոյթ կրող ճիւղերի համայնացումք. և նմանապէս այն ճիւղերի, որոնցում կապիտալի կոնցենտրացիալի և կէնտրօնացման աստիճանը տէխնիքապէս հնարաւոր են գարձնում համայնացումք. զիւղատեսական կալածքների սօցիալիզացիան և նրանց վերածումք հաւաքանորէն կառավարող հողագործական անտեսութիւնների:

Ինչ վերաբերում է աւելի մանր ձեռնարկներին, ապա պրոլետարիատը, նայելով նրանց մեծութեանը, աստիճանաբար նրանց պէտք է միացնի:

Սրա հետ միասին պէտք է առանձնապէս բնդգծել, որ մանր սեփականութիւնը բնաւ էքսպրոլետացիալի չի պիտի ենթարկեի, և մանր սեփականատէրելը, որոնք չեն շահագործում ուրիշի աշխատանքը, չպէտք է որեւէ բոնութիւնների ենթարկեին: Այդ խաւը ներս կառնելի սօցիալիստական կազմակերպութեան սփէրայի մէջ աստիճանաբար այն օրինակով ու պրակտիկով, որ ցոյց կտա նոր կարգերի առաւելութիւնը, որը կազմաազրի մանր զիւղացիութիւնը և քաղաքների մանր բուրժուազիալին վաշխառուների և ազնւականութեան անտեսական ճնշումից, հարգերի ժանրութիւնից (յատկապէս պետական պատքերի ոչնչացման հետեանքով) և այն:

Պրոլետարական դիկտատուրայի առաջ զրւած խնդիրը անտեսական շրջանում կարող է իրազործել միայն այն չափով, ինչ չափով պրոլետարիատը հնար կունենա արտադրութիւնը վարելու համար կենարօնական օրդաններ ստեղծել և բանւորական վարչութիւնը իրականացնել: Ուստի նա հարկադրելու է օգտագործել իր մասսական կազմակերպութիւններից նրանք, որոնք բոլորից աւելի սերտօրէն կապւած են արտագրութեան պրօցեսի հետ:

Բաշխման շրջանում պրօլետարական դիկտատուրան պէտք է իրագործի առեւտրի փոխարինումը մթերքների ուղղից բաշխումով. այդ նպատակի համար տնհրամական միջոցներից պէտք է լիշել խոշոր առեւտրական ձեռնարկութիւնների սօցիալիզացիան. բաշխման բոլոր բուրժուական-պետական, և նմանապէս մունիցի պալ օրդանների յանձնումը պրօլետարիատի ձեռքը. կօնտրօլը՝ խոշոր կօպէրատիվ միութիւնների վրա, որոնց կազմակերպչական ապարատը գեռ և խոշոր տնտեսական նշանակութիւն կունենա փոխանցման շրջանում. այս բոլոր օրդանների աստիճանական կէնտրօնացումք և նրանց վերածումք ամբողջական միութեան՝ մթերքների նպատակաբարձար (բացիօնալ) բաշխման համար:

Ինչպէս որ արտագրութեան, այնպէս էլ բաշխման շրջանում պէտք է օգտագործել բոլոր իրենց ճիւղերի մէջ մասնագիտացած տէխնիկներին և սովէցիալիստներին, այն բանից յետոյ, եթի խորտակւած կինի նրանց հակամարտութիւնը քաղաքական շրջանում, և նրանք ի վիճակի կինեն ձառաւելու կապիտալի տեղ արտադրութեան նոր սիստէմին:

Պրօլետարիատը նրանց ճնշելու ցանկութիւն չունի, բնդգիտառակը միայն նա տուացին անդամ հնարաւորութիւն կտա նրանց զարգացնելու ամենաեռուն ստեղծագործական աշխատանիք: Պրօլետարական դիկտատուրան ֆիզիքական և մտաւոր աշխատանքի բաժանումք, կապիտալիզմին յատուկ, կը փոխարինի սրա և նրա միացումով, և այդպիսով կը կապի իրար աշխատանքն ու գիտութիւնը:

Գործարանների, հանքերի, կալածքների և ալյն էքսպրօլետացիաների հետ միասին պրօլետարիատը պէտք է վերջ տու աղդաբնակչութեան շահագործելուն կապիտալիստական անտէրերի կողմից. մեծ տները յանձնի տեղական բանւորական խորհուրդների ձեռքը, բանւոր աղդաբնակչութիւնը բնակեցնի բուրժուական բնակարաններում և այն:

Այս հսկայական յեղաշրջման ընթացքում Խորհրդային

Իշխանութիւնը մի կողմից պէտք է անշեղ կառուցի կառավարչական վիթխարի տպարատը, աւելի քան կէնտրօնացած ձևով, և միւս կողմից կառավարչական անմիջական աշխատանքի մէջ պէտք է գրաւի բանւոր ժողովրդի աւելի ու աւելի նոր խաւեր:

ՈՒՂԻՆ ԴԵՊԻ ՑԱՂԹԱՆԱԿ

Յեղափոխական էտօխան պահանջում է պրօլետարիատից կիրառել կուտի անպիսի միջոցներ, որոնք հաւաքում են ի մի նրա ամբողջ էնէրգիան, ամենից առաջ, մասսայական կուտի մէթօդները իր տրամարթանական վախճանի-ուղղակի ընդհարման հետ բաց ճակատամարտով բուրժւական պէտական մեքենալի դէմ: Այդ նպատակին պէտք է ծառաքեն միւս բոլոր միջոցները, ինչպէս, օրինակ, բուրժւական պարլամէնտարիզմի յեղափոխական օգտագործումը:

Այլպիսի յաղթական կուտի անհրաժեշտ նախնական պայման է հանդիսանում խզել կապերը ոչ միայն կապիտալի անմիջական լակէների և կօժունիստական յեղափոխութեան դահիմերի հետ, որպիսի դերում երեան են գալիս աշ սօցիալ-դէմօկրատները, այլ և խզել կապերը «Կէնտրօնի» (Կառուցկու կողմանակիցների) հետ, որը կրիտիքական մօմէնտում թողնում է պրօլետարիատին և խաղեր և սկսում նրա որոշակի թշնամու հետ:

Միւս կողմից, անհրաժեշտ է բրոկ կազմել յեղափոխական բանւորական շարժման այնպիսի էլէմենտների հետ, որոնք չնայած այն բանին, որ առաջներում սօցիալիստական կուսակցութեան մէջ չէին մտնում, այժմ ամրողութին կանգնած են Խորհրդային եղանակով պրօլետարական դիկտատուրայի հողի վրա, ինչպէս, օրինակ, սինդիկալիզմի համապատասխան էլէմենտները:

Յեղափոխական շարժման աճումը բոլոր երկրներում, այդ յեղափոխութիւնը խեղդելու վտանգը կապիտալիստական

պետութիւնների դաշնակցութեան կողմից, սօցիալ-դաւաճան կուսակցութիւնների չանքելը միանալու (Բէրնում դեղին «Բնտէրնացիօնալը» կազմելը), որպէսզի լակէների պէս ծառայեն Վլլուսոնական լիդալին, վերջապէս, պրօլետարական ազգամքութիւնները համախմբելու և համաձայնեցնելու բացարձակ անհրաժեշտութիւնը—այս ամենը անխուսափելիօրէն տանում է գէպի նշանակութական և իսկապէս պրօլետարական կօմունիստական Խնտէրնացիօնալի հիմնուուրումը:

Խնտէրնացիօնալը, որն ընդունակ կր հանդիսանա առլուս կոչւած աղդալին շահերը ենթարկելու համաշխարհալիին յեղափութեան շահերին, այդպիսով իրավործելու փոխադարձ օդնութիւնը զանազան երկրների պրօլետարիատի կողմից, իսկ առանց անտեսական և այլ տեսակի փոխադարձ աշխացութեան պրօլետարիատը անկարող է նոր հասարակութիւն հիմնել: Միւս կողմից, որպէս հակադրութիւն դեղին սօցիալիստական Խնտէրնացիօնալին, կօմունիստական պրօլետարիատի Խնտէրնացիօնալը կը պաշտպանի կօլոնիաների շահագործուղ ժողովրդներին իմպէրիալիզմի դէմ նրանց մղած կուտի մէջ, որպէսզի նպաստի համաշխարհալիին իմպէրիալիզմի սիստեմի վերջնական խօրտակմանը:

Կապիտալիզմի սնրագործները համաշխարհալիին պատերազմի սկզբում պնդում էին, որ նրանք բոլորը պաշտպանում են միայն իրենց հայրենիքը: Բայց գերմանական իմպէրիալիզմը շուտով երեան բերեց իր գաղանալին բնոլթը մի շարք արիւնաբրու գործողութիւններով Ռուսաստանում, Ռւէկրայինայում, Ֆինլանդիայում: Այժմ, իր հերթին, մինչև իսկ ազգարնակչութեան ամենայետ մնաց խաւերի առաջ, մերկացնում են իրենց համաձայնութեան պետութիւնները, որոնք հանգիստացան համաշխարհալիին կողապտիչներ և պրօլետարիատի սպանիչներ: Ֆերմանական բուրժւազիալի և սօցիալ-պատրիոնների համաձայնութեան մտուն կեղծ

ու պատիր ֆրազները շուրթերին, ի զուր տքնում են նրանք,
տանկաների և բութ բարբարոս գաղութային զօրքերի օդ-
նութեամբ, գետին գլորել եւրօպական պրօլէտարիատի լեզու-
փախութիւնը։ Աննկարագրելիօրէն անողոք է րուրժւական
կաննիրաների սպիտակ տէրրօրը։ Անթիւ են բանւոր դասա-
կարգի դոհերը. նա կորցրեց իր ամենալաւ մարտիկներ Լիր-
կնէխտին, Լիրկոէմբուրգին։

Պրօլէտարիատը պէտք է պաշտպանւի, պէտք է պաշտ-
պանւի ինչ գնով էլ որ լինի։ Կօմունիստական ինտերնա-
ցիոնալը ամբողջ համաշխարհային պրօլէտարիատին կանչում
է գէպի ալդ վերջնական կռիւլ։ Զէ՞նքը դէնքի դէմ։ Ո՞ւժը
ուժի դէմ։

Կորչի կապիտալի իմպէրիալիստական դաւադրութիւնը։
Կեցյէ պրօլէտարական Խորհրդների միջազգային հան-
րապետութիւնը։

2013

